

Remissvar över slutbetänkandet SOU 2024:41 Styrkraft för en lyckad integration (A2024/00878)

Övergripande synpunkter

Forum för levande historia tillstyrker förslagen om förtydliganden av statliga myndigheters ansvar för integrationspolitiken. Vi har inga synpunkter på författningsändringarna eller utpekade myndigheters instruktionsändringar.

Vi ser dock att det finns utrymme för ytterligare utveckling och förtydliganden av vissa av de föreslagna åtgärderna. Det finns behov av konkreta åtgärder för att minska de strukturella hinder som nyanlända möter, på arbetsmarknaden eller bostadsmarknaden och bristande erkännande av utländska kvalifikationer.

Ett område som vi anser saknas i utredningen är specifika åtgärder för att motverka rasism och diskriminering, vilket är avgörande för en lyckad integration. Rasism och diskriminering utgör ett allvarligt hinder för nyanländas möjligheter att etablera sig i samhället, särskilt på arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet. Till exempel visar Diskrimineringsombudsmannen statistik att anmälningar om diskriminering på grund av etnisk tillhörighet är högst inom samhällsområdet arbetsliv under perioden 2021–2023. För att skapa ett inkluderande samhälle måste det finnas tydligare strategier och insatser mot alla former av rasism.

Forum för levande historia ser också ett behov av att säkerställa barnets rättigheter, särskilt för ensamkommande barn.

Kommentarer avseende slutbetänkandets förslag

4.2 En tydligare myndighetsstyrning

En tydlig styrning och uppföljning av integrationspolitiken är avgörande för att säkerställa långsiktiga resultat. Forum för levande historia ser ett behov av att förtydliga ansvarsfördelningen mellan statliga och kommunala aktörer samt skapa incitament för ökad regional samverkan. Forum för levande historia har lång erfarenhet av samordning och uppföljning, bland annat avseende den nationella planen mot rasism, likande former av fientlighet och hatbrott. Forum för levande historia pekas inte ut som en central myndighet i betänkandet. Myndigheten kan dock bidra till området demokratisk integration.

Det finns behov av att skapa ett nationellt system för att följa upp och utvärdera kommuners integrationsinsatser på ett enhetligt sätt.

Det finns behov av tydligare incitament för kommuner och regioner att samarbeta mer effektivt i frågor som rör integration, särskilt kring boende och arbetsmarknadsinsatser.

Förslag 4.3.3 De sektorsansvariga myndigheterna.

Ekonomisk integration: Arbetsförmedlingen

Forum för levande historia anser att de förslag som syftar till att stärka nyanländas etablering på arbetsmarknaden är ett viktigt steg i rätt riktning. Ett effektivt arbetsmarknadsdeltagande är en nyckelfaktor för en lyckad integration. Myndigheten vill dock understryka att förslagen bör innehålla mer konkreta åtgärder för att minska de strukturella hinder som nyanlända möter, såsom diskriminering på arbetsmarknaden och bristande erkännande av utländska kvalifikationer. Vidare behöver insatser för att motverka diskriminering på arbetsmarknaden förtydligas.

Språklig integration och utbildning och kvalificering: Statens skolverk

Språkutveckling är avgörande för integrationen, och därför anser myndigheten att fokus bör ligga på tidiga insatser och kontinuerlig språkutbildning även under arbetsmarknadsåtgärder.

Beslut i detta ärende har fattats av överintendent Petra Mårselius efter föredragning av projektledare Majlis Nilsson. I beredningen har även avdelningschef Ann Bernes och projektledare Vladimir Guala medverkat.